

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут неперервної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної та
виховної роботи

Г. Іванова

"16" "06" 2017р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з рейтинговою системою оцінювання знань студентів

навчальної дисципліни
"Теорія держави і права"

Галузь знань: 08 Право
Спеціальність: 081 Право
Спеціалізація: Правознавство

Курс	– 1, 2	Семестр – 1, 2, 3
Лекції	– 14 (6, 8,-)	Екзамен – 2 семестр
Практичні заняття	– 18 (6, 8, 4)	Диференційований залік – 3 семестр
Самостійна робота	– 268 (40, 130, 98)	
Усього (годин/кредитів ECTS)	– 300/10	
Контрольні роботи (домашні)	– 2, 3 семестри	

Індекс РБ -12 - 081/16-2.1.2

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
"Теорія держави і права"

Шифр
документа

СМЯ НАУ РНП ННІНО
13.01.01-01-2017

Стор. 2 із 26

Робочу навчальну програму дисципліни "Теорія держави і права" розроблено на основі робочого навчального плану № РБ-12-081/16 підготовки фахівців освітнього ступеня "Бакалавр" за спеціальністю 081 Право та спеціалізацією Правознавство, навчальної програми цієї дисципліни, індекс Н9-081/16- 2.1.2, затвердженої в.о. ректора 05.07. 2016 р., робочої навчальної програми цієї дисципліни денної форми навчання, індекс Р9 - 081/16-2.1.2 затвердженої проректором з навчальної та методичної роботи 04.07.2016 р., та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила
доцент кафедри теорії та
історії держави і права

Н. Пильгун

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 2 від "30" січня 2017 р.

Завідувач кафедри

І. Бородин

Робочу навчальну програму обговорено і схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради, протокол № 1 від ННІНО, протокол "15" 06 2017 р.

Голова НМРР НН ІНО

«УЗГОДЖЕНО»
Директор ННІНО

"15" 06 2017 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Зміст навчальної дисципліни	4
1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
1.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять та самостійна робота студента (зміст та обсяг)	5
2. Завдання на контрольні та курсову роботи	10
2.1. Контрольна робота	10
3. Перелік завдань для підготовки до екзамену та диференційованого заліку	14
3.1 Перелік питань на екзамен	14
3.2. Перелік питань на диференційований залік	16
4 Навчально-методичні матеріали з дисципліни	18
4.1. Список рекомендованих джерел	18
4.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання	20
5. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	20
Форми документів Системи менеджменту якості	25

ВСТУП

Однією з необхідних умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою є наявність робочої навчальної програми з кожної дисципліни, розробленої за модульно-рейтинговими засадами і доведеної до відома викладачів та студентів.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль № 1 "Загальна теорія держави і права"					
1 семестр					
1.1	Теорія держави і права в системі юридичних наук. Методологія загальної теорії держави і права.	14	2	2	10
1.2	Держава: поняття, типи та форма. Механізм держави.	14	2	2	10
1.3	Держава в політичній системі суспільства.	12	2	-	10
1.4	Правова держава та громадянське суспільство.	12		2	10
Усього за 1 семестр		52	6	6	40
2 семестр					
1.5	Загальне вчення про право, та його джерела. Правова система держави і система права. Система законодавства. Систематизація нормативно-правових актів.	44	2	2	40
1.6	Норми права в системі соціальних норм регулювання. Нормативно-правовий акт: поняття, види. Правотворчість і законотворчість. Поняття, механізми та форми реалізації права. Правозастосування. Тлумачення норм права.	50	2 2	2 2	20 22
1.7	Правопорушення. Юридична відповідальність. Законність і правопорядок.	44	2	2	40
1.8	Контрольна робота № 1	8	-	-	8
Усього за 2 семестр		146	8	8	130

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни
"Теорія держави і права"

Шифр
документа

СМЯ НАУ РНП ННІНО
13.01.01-01-2017

Стор. 5 із 26

1	2	3	4	5	6
Усього за модулем № 1		198	14	14	170
Екзамен		-	-	-	-
Модуль № 2 "Теорія права"					
3 семестр					
2.1	Правотворчість і законотворчість. Поняття, механізми та форми реалізації права. Правозастосування	47	-	2	45
2.2	Юридична відповідальність. Законність і правопорядок. Правосвідомість і правова культура. Правові системи сучасності.	47	-	2	45
2.3	Контрольна робота № 2	8			8
Усього за модулем № 2		102		4	98
Диференційований залік		-	-	-	-
Усього за 3 семестр		102		4	98
Усього за навчальною дисципліною		300	14	18	268

1.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять та самостійна робота студента (зміст і обсяг)

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			Список рекомендованих джерел
		Лекції	Практичні	СРС	
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 "Загальна теорія держави і права"					
1 семестр					
1.1	Теорія держави і права в системі юридичних наук. Методологія загальної теорії держави і права. <i>Навчальні питання:</i> 1. Поняття та класифікація юридичної науки. 2. Теорія держави і права, як наука та навчальна дисципліна. 3. Методи та принципи наукового пізнання. <i>Завдання на СРС:</i> 1. Теорія держави і права, як фундаментальна дисципліна, її ознаки. 2. Схарактеризувати групи юридичних наук. 3. Методи навчальної дисципліни, їх характеристика.	2	2	2	[4, с. 3-26]; [6, с. 13-24; 25-35; 36-54]; [18, с.7- 18]; [24, с. 3-6; 8- 18]

1	2	3	4	5	6
1.2	<p>Теорія держави і права в системі юридичних наук. Методологія загальної теорії держави і права.</p> <p><u>Навчальні питання:</u> 1. Предмет, об'єкт та функції теорії держави і права. 2. Поняття, значення та структура методології.</p> <p>3. Класифікація методів вивчення держави і права.</p> <p><u>Завдання на СРС:</u> 1. Поняття методології, її характеристика. 2. Теорія держави і права, як загальнотеоретичне наука. 3. Теорія держави і права в системі юридичних наук.</p>	2	2	2	<p>[4, с.3, 8-26];</p> <p>[6, с. 13 – 24; 25-35; 36-46];</p> <p>[18, с.7- 18];</p> <p>[24, с. 3-6; 8- 18]</p>
1.3	<p>Держава: поняття, типи та форма. Механізм держави. Держава в політичній системі суспільства. Правова держава та громадянське суспільство.</p> <p><u>Навчальні питання :</u> 1. Поняття та основні ознаки держави. 2. Поняття механізму держави та його структурні елементи. 3. Держава в політичній системі суспільства.</p> <p><u>Завдання на СРС:</u> 1. Типізація держав. Характеристика типів держав. 2. Форма держави, її елементи. 3. Елементи механізму держави, їх особливості. 4. Політична система суспільства, її структура. 5. Історія виникнення правової держави та громадянського суспільства, їх ознаки.</p>	2	-	1	<p>[4, с. 82 – 93; 121; 144 - 156; 160 – 180];</p> <p>[6, с. 74 – 121; 122 – 140];</p> <p>[18, с.7- 18];</p> <p>[24, с. 3-6; 8- 18].</p>
1.4	<p>Держава: поняття, типи та форма. Механізм держави. Держава в політичній системі суспільства. Правова держава та громадянське суспільство.</p> <p><u>Навчальні питання:</u> 1. Типологія держав і правових систем. 2. Форма держави і її структурні елементи. 3. Правова держава та громадянське суспільство.</p>		2	1	<p>[4, с. 82 – 93; 121; 144 - 156; 160 – 180];</p> <p>[6, с. 74 – 121; 122 – 140];</p> <p>[18, с.7- 18];</p> <p>[24, с. 3-6; 8- 18].</p>

1	2	3	4	5	6
	<p><u>Завдання на СРС:</u> 1. Поняття, ознаки та видів законів. 2. Підзаконні – нормативні акти: поняття, ознаки, види. 3. Стадії законодавчого процесу, їх характеристика. 4. Етапи форм реалізації права. 5. Поняття, ознаки та стадії правозастосування.</p>			19	[24, с. 386 – 400]; [27, с. 388 – 398].
	<p>Норми права в системі соціальних норм регулювання. Тлумачення норм права. <u>Навчальні питання:</u> 1. Норма права, як різновид соціальних норм. 2. Поняття тлумачення норм права, їх форми. 3. Способи тлумачення норм права. <u>Завдання на СРС:</u> 1. Поняття, ознаки та особливості норми права. 2. Види норм права, їх класифікація за критеріями. 3. Форми тлумачення норм права. 4. Способи тлумачення норм права, їх характеристика.</p>	2	2	2 19	[4, с. 275-298; 441-452]; [6, с. 163-174; 419-445]; [18, с. 299-316; 408-421]; [24, с. 260-272; 404-412].
1.7	<p>Правопорушення. Юридична відповідальність. Законність і правопорядок. <u>Навчальні питання:</u> 1. Правопорушення: поняття, ознаки та види. 2. Поняття, ознаки та види юридичної відповідальності. Принципи, мета та функції юридичної відповідальності. 3. Підстави притягнення та звільнення від юридичної відповідальності. Правосвідомість: поняття, ознаки, структура, функції та види. 2. Правова культура: суспільства, особи, професійних груп. 3. Поняття правового виховання. 4. Загальна характеристика правових систем сучасності.</p>	2	2	2 38	[4, с. 463-469; 471-479.495 – 513]; [6, с. 375-390]; [18, с. 450- 465; 472-485; 490-512];

1	2	3	4	5	6
1.7	4. Загальна характеристика законності і правопорядку. <u>Завдання на СРС:</u> 1. Причини правопорушень, їх особливості. 2.Характеристика видів правопорушень, їх класифікація. 3.Види юридичної відповідальності. 4. Поняття та ознаки законності. 5. Правопорядок: поняття, ознаки, особливості. Правосвідомість і право. 2. Поняття та види деформації правосвідомості.				[24, с. 415-427; 430-441; 445-459]; [27, с. 420-427; 430-441; 445-459].
1.8	Контрольна робота № 1			8	
	Усього за 2 семестр	8	8	130	
	Усього за модулем № 1	14	14	170	
Екзамен					
3 семестр					
Модуль № 2 «Теорія права»					
2.1	Правотворчість і законотворчість. Поняття, механізми та форми реалізації права. Правозастосування <u>Навчальні питання:</u> 1. Поняття та ознаки правотворчості та законотворчості. 2. Поняття та стадії законодавчого процесу.3. Реалізація права: поняття, ознаки. 4. Правозастосування: поняття, ознаки, стадії. <u>Завдання на СРС:</u> 1. Функції та принципи нормотворчості. 2. Види нормотворчості держави і суспільства. 3. Нормотворчий процес: поняття, ознаки, особливості. 4. Нормотворча техніка як вид юридичної техніки. 5. Нормотворча термінологія, правові дефініції, юридичні конструкції. 6. Підстави, форми і функції застосування норм права. 7. Основні вимоги правильного застосування норм права. 8. Основні стадії застосування норм права. 9. Акти застосування норм права, їх ознаки та види.	-	2	1 44	[24, с. 386 – 400]; [27, с. 388 – 398].

1	2	3	4	5	6
2.2	Юридична відповідальність. Законність і правопорядок. Правосвідомість і правова культура. Правові системи сучасності. <i>Навчальні питання :</i> 1. Поняття та види юридичної відповідальності. 2. Законність: поняття, ознаки та особливості. 3. Правопорядок: поняття, ознаки. 4. Поняття правосвідомості та правової культури. <i>Завдання на СРС:</i> 1. Характеристика ознак юридичної відповідальності. 2. Принципи юридичної відповідальності. 3. Мета та функції юридичної відповідальності. 4. Співвідношення суб'єкта правопорушення і суб'єкта відповідальності. 5. Законність як багатогранне явище, її ознаки та структура. 6. Законність і правопорядок, їх співвідношення. 7. Порядок правовий і громадський та дисципліна. 8. Рівень правосвідомості та правової культури в українському суспільстві. 9. Проблеми формування правової культури в Україні. 10. Характеристика видів правових систем.	-	2	1	[4, с. 471 – 479; 495-501; 504-513; 324-346]; [6, с. 375-390; 532-548; 549-559; 560-571]; [24, с. 430-441; 445-459; 461-476; 526-642] [27, с. 430-439; 445-459; 461-476; 526-639].
2.3	Контрольна робота № 2			8	
	Усього за модулем № 2		4	98	
Диференційований залік					
	Усього за 3 семестр	-	4	98	
	Усього за навчальною дисципліною	14	18	268	

2. ЗАВДАННЯ НА КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Контрольні роботи (домашні)

Відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів права студенти заочної форми навчання виконують дві контрольні (2, 3 семестри) роботи з теорії держави і права, на кожну з яких відводиться 8 годин самостійної роботи студента.

Виконання контрольної роботи є однією з форм самостійної роботи студента, який призначений засвідчити якість набутих студентами знань та вмінь використовувати їх при опрацюванні теоретичних питань у галузі права.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Теорія держави і права"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП ННІНО 13.01.01-01-2017
		Стор. 11 із 26	

Контрольна робота виконується з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, засвоєних за час навчання та надбання навичок їх застосування для комплексного вирішення контрольних завдань: розвиток, закріплення вмінь і навичок самостійної роботи, пошуково-дослідницької діяльності та творчої ініціативи; використання загальнотеоретичних знань з теорії держави і права, навчальної, методичної та довідкової літератури при вирішенні завдань роботи; формування професійних умінь і навичок.

Контрольні роботи виконуються у терміни робочого навчального плану відповідної ступеневої підготовки і повинна мати обсяг 8-10 друкованих сторінок.

Відповідний варіант контрольної роботи студент обирає шляхом сумування двох останніх цифр номеру залікової книжки. Наприклад, номер залікової книжки 2117, тоді $1+7 = 8$, студент виконує 8 варіант. Контрольні роботи виконуються виключно в межах поставлених питань.

Контрольна робота має бути стилістично, грамотно та технічно оформлена. Роботу потрібно подати у вигляді, прийнятому для читання та сприйняття інформації. Контрольна робота комплектується у наступній послідовності: титульний аркуш, зміст (план), вступ, основна частина, висновки. В кінці контрольної роботи має бути подано перелік використаних при її написанні джерел. Джерела повинні розташовуватися в алфавітному порядку або по мірі їх використання в тексті контрольної роботи.

Розкриваючи теоретичні питання, студенти повинні опрацювати відповідні розділи у підручниках і навчальних посібниках, спеціальну літературу, нормативно-правові акти та юридичну практику з досліджуваного питання.

Контрольна робота повинна бути надрукована на одній сторінці аркушів білого паперу формату А4. Текст друкується шрифтом Times New Roman розміром 14 пт з полуторним міжрядковим інтервалом на 8-10 – ти аркушах. Рукописний текст повинен бути обсягом 18 сторінок на аркушах паперу формату А4.

Дана робота проходить перевірку та захищається студентом, що і є однією із підстав допуску до екзамену.

Таблиця № 1.

Завдання на контрольну роботу № 1 (2 семестр)

Теоретична основа

№ варіанта	Завдання
Варіант1.	1.Розкрийте предмет теорії держави і права та вкажіть на методи наукового пізнання, розкриваючи їх зміст. 2. Зробіть співвідношення правової держави і громадянського суспільства.
Варіант2.	1. Дайте характеристику таких понять: влада, державна влада, політична влада (наведіть точки зору різних вчених). 2. Зробіть співвідношення державної влади та політичної влади.
Варіант3.	1. Вкажіть на функції держави, та схарактеризуйте їх. 2. Розкрийте суть та зміст інститутів держави, вказуючи на їх види.
Варіант4.	1. Дослідіть в історико-правовому аспекті загальні та спеціальні закономірності виникнення держави і права. 2. Зробіть співвідношення між ліберальним та консервативним політичним режимом, як формою держави.
Варіант5.	1. Схарактеризуйте зміст політичного режиму, вказуючи на особливості в демократичному та антидемократичному режимі. 2. Розкрийте структуру державного апарату, вказуючи на органи які її характеризують.

Варіант6.	<ol style="list-style-type: none">1. Дайте характеристику теоріям походження держави і права, вказуючи на позитивні і негативні сторони останніх.2. Зробіть співвідношення між складними форми державного устрою: федерація, імперія, співдружність, розкриваючи їх зміст та особливості.
Варіант7.	<ol style="list-style-type: none">1 Дайте характеристику рабовласницькій та феодалній державі, розкриваючи: періоди розвитку, економічну основу, правову систему2.Розкрийте зміст форми державного устрою, в подальшому роблячи співвідношення між унітарною державою та унітарною державою з автономним утворенням (на прикладі України).
Варіант8.	<ol style="list-style-type: none">1. Дайте характеристику буржуазної та соціалістичної держави, розкриваючи: періоди розвитку, економічну основу, правову систему.2. Розкрийте сутність та соціальне призначення держави. Наведіть сім визначень науковців, які розкривають поняття держави і вказують на класичні її ознаки.
Варіант9.	<ol style="list-style-type: none">1. Зробіть співвідношення завдань та функцій держави, вказуючи на їх основні види.2. Розкрийте зміст форми правління, в подальшому роблячи співвідношення різних форм монархії та республік.
Варіант10.	<ol style="list-style-type: none">1.Розкрийте поняття та зміст демократії, вказуючи на її форми та інститути.2. Розкрийте елементи політичної системи, вказуючи на їх взаємозв'язки і взаємодію
Варіант11.	<ol style="list-style-type: none">1. Дайте характеристику основних сучасних концепцій держави.2. Визначте проблеми формування громадянського суспільства, вказуючи на шляхи їх подолання.
Варіант12.	<ol style="list-style-type: none">1. Вкажіть та розкрийте зміст ознак державної влади, в подальшому з наведенням прикладу на одній із гілок публічної влади.2. Дайте аналіз політичним підсистемам, розкриваючи їх суть та зміст.
Варіант13.	<ol style="list-style-type: none">1. Зробіть співвідношення правової держави і громадянського суспільства.2.Розгляньте інститут лобіювання з точки зору демократичних процесів у суспільстві.
Варіант14.	<ol style="list-style-type: none">1. Визначте проблеми формування соціальної держави, вказуючи на шляхи їх подолання.2 Порівняйте діяльність інституту лобіювання США і України.
Варіант15.	<ol style="list-style-type: none">1. Дайте характеристику правовому статусу особи і громадянина.2. Розкрийте суть і зміст поняття, структури та принципів механізму держави.
Варіант16.	<ol style="list-style-type: none">1.Зробіть та схарактеризуйте класифікацію органів державної влади.2.Дайте характеристику органу держави, розкриваючи їх види за критеріями.
Варіант17.	<ol style="list-style-type: none">1. Розкрийте ознаки правової держави, беручи за основу сучасну систему державотворення2. Схарактеризуйте Україну, як правову державу в її історичному розвитку.
Варіант18.	<ol style="list-style-type: none">1. Охарактеризуйте систему «стримань і противаг» органів державної влади2.
Варіант19.	<ol style="list-style-type: none">1.

**Завдання на контрольну роботу № 2 (3 семестр)
Теоретична основа**

№ варіанта	Завдання
Варіант1.	1. Розкрийте правову основу системи права і системи законодавства. 2. Розкрити поняття правопорушення та вказати на їх види, з наведенням прикладів розкриваючи елементи складу.
Варіант2.	1. Вкажіть та розкрийте всі публічні і приватні галузі права, вказуючи їх предмет та метод правового регулювання. 2. Розкрийте теоретичну основу правозастосування, як форму реалізації права.
Варіант3.	1. Зробіть співвідношення публічного та приватного права. Проаналізуйте 2-3 галузі права у співвідношенні. 2. Проаналізуйте всі форми реалізації норм права
Варіант4.	1.Схарактеризуйте суб'єктивне та об'єктивне право. 2.Розкрийте структуру норми права та вкажіть на 2-3 х прикладах її реалізацію.
Варіант5.	1. Зробіть співвідношення між нормами моралі та правовими нормами. 2.Дайте визначення юридичної відповідальності, в подальшому порівнюючи її види та розкриваючи ознаки та підстави притягнення до юридичної відповідальності.
Варіант6.	1. Вкажіть та охарактеризуйте структуру правових відносин з точки зору права та правової держави. 2.Вкажіть всі стадії правозастосування, та схарактеризуйте їх за етапами.
Варіант7.	1.Зробіть співвідношення матеріального і процесуального права. Проаналізуйте 2-3 галузі у співвідношенні. 2.Розкрийте зміст та особливості систематизації нормативно-правових актів.
Варіант8.	1. Вкажіть та розкрийте всі публічні і приватні галузі права, вказуючи їх предмет та метод правового регулювання. 2. Схарактеризуйте норму права, розкриваючи її ознаки та особливості в системі права.
Варіант9.	1.Схарактеризуйте вчення про право (сучасні концепції вчень про право). 2. Вкажіть та охарактеризуйте ознаки правового акту та нормативно-правового акту.
Варіант10.	1. Схарактеризуйте джерела та форми права, роблячи співвідношення останніх. 2.Розкрийте поняття правового акту та нормативно-правового акту, вкажіть їх види, розкриваючи зміст та суть.
Варіант11.	1.Зробіть співвідношення законності і правопорядку, розкриваючи їх зміст. 2. Схарактеризуйте ознаки права, розкриваючи їх змістовну основу.
Варіант12.	1.Вкажіть та розкрийте класифікацію законів за критеріями (та їх характеристику). Зробіть співвідношення конституційних законів і звичайних. 2. Зробіть співвідношення законності і правопорядку, розкриваючи їх зміст
Варіант13.	1. Схарактеризуйте правові системи сучасності (ознаки, особливості). 2. Зробіть співвідношення аналогії права і аналогії закону.

Варіант14.	1.Розкрийте поняття та ознаки праворозуміння, вкажіть на його значення для юридичної практики. 2.Зробіть співвідношення матеріального і процесуального права.
Варіант15.	1.Розкрийте поняття прогалин в праві та вкажіть на їх особливості, з подальшим розкриттям механізму їх усунення. 2. Зробіть співвідношення правової і правомірної поведінки, вкажіть на їх види.
Варіант16.	1.Дайте повну характеристику способам і формам тлумачення норм права. 2.Розкрийте змістовну частину юридичної техніки, вказуючи на особливості її застосування.
Варіант17.	1.Вкажіть та розкрийте класифікацію підзаконних нормативних актів за критеріями (та їх характеристику). 2.Зробіть співвідношення указу президента і наказу міністерства.
Варіант18.	1.Розкрийте поняття та ознаки правовідносин, вказуючи на їх види, з повною характеристикою. 2.Охарактеризуйте правосуб'єктність з її елементами фізичних та юридичних осіб, розкриваючи змістовну основу.
Варіант19.	1. Зробіть співвідношення правотворчості і законотворчості, розкриваючи їх зміст. 2. Вкажіть на стадії законотворчого процесу, розкриваючи їх зміст.

3. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ ТА ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

3.1. Перелік питань на екзамен 2 семестр

1. Поняття та класифікація юридичної науки.
2. Поняття, суть, об'єкт і предмет теорії держави і права.
3. Функції теорії держави і права, їх зміст.
4. Роль і місце теорії держави і права в системі юридичних та суспільних наук.
5. Теорія держави і права як навчальна дисципліна.
6. Поняття і походження юриспруденції - науки про державу і право.
7. Класифікація методів вивчення держави і права.
8. Основні теорії виникнення держави, їх зміст та представники.
9. Причини виникнення держави. Порівняльна характеристика первісного ладу і держави.
10. Поняття та основні ознаки держави, її функції.
11. Співвідношення завдань і функцій держави.
12. Типологія держав, їх культурна цінність.
13. Поняття та основні ознаки державної влади.
14. Співвідношення політичної і державної влади.
15. Правовий статус: поняття та структура.
16. Правовий статус особи та правовий статус громадянина.
17. Права людини: поняття, структура та їх класифікація.
18. Об'єктивне та суб'єктивне право, їх характеристика.
19. Гарантії прав і свобод людини та громадянина.
20. Міжнародні стандарти прав людини. Загальна характеристика.
21. Поняття форми держави та її складові елементи.

22. Форма державного правління: поняття, ознаки, види.
23. Форма державного устрою: поняття, ознаки, види.
24. Види і суть державно-політичного режиму.
25. Міждержавні об'єднання: співдружність, федерація, конфедерація.
26. Поняття та елементи механізму держави.
27. Апарат держави. Орган держави. Інститут держави.
28. Класифікація органів державної влади.
29. Принципи діяльності апарату держави.
30. Поняття, особливості та види органів держави.
31. Принцип поділу влади: загальна характеристика.
32. Система „стримань і противаг” органів законодавчої, виконавчої та судової влади.
33. Співвідношення органів держави та місцевого самоврядування.
34. Становлення ідеї правової держави, її виникнення та розвиток.
35. Поняття та основні ознаки правової держави.
36. Конституційне закріплення принципів правової держави.
37. Поняття, зміст і структура громадянського суспільства.
38. Тенденції розвитку правової держави в сучасній Україні.
39. Співвідношення держави і громадянського суспільства.
40. Поняття політичної системи суспільства, її основні властивості.
41. Структура і функції політичної системи.
42. Держава як елемент політичної системи суспільства.
43. Роль та цінність держави в політичній системі суспільства.
44. Лобювання як один із чинників оптимізації прийняття політичних рішень.
45. Демократія як спосіб функціонування політичної системи суспільства.
46. Поняття, ознаки та види демократії.
47. Функції та принципи демократії.
48. Загальна характеристика вчень про природу і соціальне призначення права (основні концепції).
49. Право як історичне явище. Причини, які сприяли виникненню права.
50. Право і мораль: порівняльна характеристика.
51. Поняття та класифікація соціальних норм.
52. Поняття, ознаки та сутність права.
53. Принципи права, їх загальна характеристика.
54. Класифікація функцій права, їх характеристика.
55. Соціальна цінність, та призначення права.
56. Поняття та види джерел (форми права).
57. Правовий акт: поняття, ознаки, види.
58. Поняття, ознаки та види нормативно правових актів.
59. Основні структурні елементи нормативно-правових актів.
60. Чинність нормативно-правового акту у часі, просторі й за колом осіб.
61. Поняття, ознаки закону та їх види.
62. Підзаконні нормативно-правові акти: поняття, види, особливості їх природи і змісту.
63. Поняття, сутність, принципи, ознаки та види правотворчості.
64. Форми участі держави в правотворчості.
65. Поняття і стадії законодавчого процесу, його особливості.
66. Юридична техніка: поняття, її роль та значення.
67. Поняття та ознаки правової норми.
68. Структура норми права.
69. Класифікація норм права за предметом правового регулювання.

70. Форми викладення норми права в статтях нормативно-правового акту.
71. Поняття, особливості та характеристика колізійних норм.
72. Поняття і структура правової системи.
73. Поняття, основні ознаки і структура системи права.
74. Предмет і метод правового регулювання системи права.
75. Загальна характеристика основних галузей права України.
76. Поняття та загальна характеристика системи законодавства, її співвідношення із системою права.
77. Поняття і форми систематизації норм права.
78. Поняття та основні ознаки правовідносин. Зміст та їх структура.
79. Поняття та класифікація правовідносин за критеріями.
80. Поняття та зміст правосуб'єктності. Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб.
81. Юридичний факт: поняття, види. Фактичний склад.
82. Поняття і суть реалізації права.
83. Сутність правозастосування, його особливості. Правозастосування, як особлива форма реалізації права.
84. Акти застосування норм права, їх класифікація.
85. Випадки, коли виникає необхідність в застосуванні норм права.
86. Прогалини у праві: поняття, та способи їх усунення і подолання.
87. Юридичні колізії та способи їх вирішення.
88. Тлумачення норм права: поняття, їх види.
89. Способи тлумачення норм права.

3.2. Перелік питань на диференційований залік 3 семестр

1. Поняття та класифікація юридичної науки.
2. Поняття, суть, об'єкт і предмет теорії держави і права.
3. Функції теорії держави і права, їх зміст.
4. Роль і місце теорії держави і права в системі юридичних та суспільних наук.
5. Теорія держави і права як навчальна дисципліна.
6. Поняття і походження юриспруденції - науки про державу і право.
7. Класифікація методів вивчення держави і права.
8. Основні теорії виникнення держави, їх зміст та представники.
9. Причини виникнення держави. Порівняльна характеристика первісного ладу і держави.
10. Поняття та основні ознаки держави, її функції.
11. Співвідношення завдань і функцій держави.
12. Типологія держав, їх культурна цінність.
13. Поняття та основні ознаки державної влади.
14. Співвідношення політичної і державної влади.
15. Правовий статус: поняття та структура.
16. Правовий статус особи та правовий статус громадянина.
17. Права людини: поняття, структура та їх класифікація.
18. Об'єктивне та суб'єктивне право, їх характеристика.
19. Гарантії прав і свобод людини та громадянина.
20. Міжнародні стандарти прав людини. Загальна характеристика.
21. Поняття форми держави та її складові елементи.
22. Форма державного правління: поняття, ознаки, види.
23. Форма державного устрою: поняття, ознаки, види.
24. Види і суть державно-політичного режиму.

25. Міждержавні об'єднання: співдружність, федерація, конфедерація.
26. Поняття та елементи механізму держави.
27. Апарат держави. Орган держави. Інститут держави.
28. Класифікація органів державної влади.
29. Принципи діяльності апарату держави.
30. Поняття, особливості та види органів держави.
31. Принцип поділу влади: загальна характеристика.
32. Система „стримань і противаг” органів законодавчої, виконавчої та судової влади.
33. Співвідношення органів держави та місцевого самоврядування.
34. Становлення ідеї правової держави, її виникнення та розвиток.
35. Поняття та основні ознаки правової держави.
36. Конституційне закріплення принципів правової держави.
37. Поняття, зміст і структура громадянського суспільства.
38. Тенденції розвитку правової держави в сучасній Україні.
39. Співвідношення держави і громадянського суспільства.
40. Поняття політичної системи суспільства, її основні властивості.
41. Структура і функції політичної системи.
42. Держава як елемент політичної системи суспільства.
43. Роль та цінність держави в політичній системі суспільства.
44. Лобювання як один із чинників оптимізації прийняття політичних рішень.
45. Демократія як спосіб функціонування політичної системи суспільства.
46. Поняття, ознаки та види демократії.
47. Функції та принципи демократії.
48. Загальна характеристика вчень про природу і соціальне призначення права (основні концепції).
49. Право як історичне явище. Причини, які сприяли виникненню права.
50. Право і мораль: порівняльна характеристика.
51. Поняття та класифікація соціальних норм.
52. Поняття та ознаки права. Сутність права.
53. Принципи права, їх загальна характеристика.
54. Класифікація функцій права.
55. Соціальна цінність, та призначення права.
56. Поняття та види джерел (форм права).
57. Правовий акт: поняття, ознаки, види.
58. Поняття, ознаки та види нормативно правових актів.
59. Основні структурні елементи нормативно-правових актів.
60. Чинність нормативно-правового акту у часі, просторі й за колом осіб.
61. Поняття, ознаки закону та їх види.
62. Підзаконні нормативно-правові акти: поняття, види, особливості їх природи і змісту.
63. Поняття, сутність, принципи, ознаки та види правотворчості.
64. Форми участі держави в правотворчості.
65. Поняття і стадії законодавчого процесу, його особливості.
66. Юридична техніка: поняття, її роль та значення.
67. Поняття та ознаки правової норми.
68. Структура норми права.
69. Класифікація норм права за предметом правового регулювання.
70. Форми викладення норми права в статтях нормативно-правового акту.
71. Поняття, особливості та характеристика колізійних норм.
72. Поняття і структура правової системи.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Теорія держави і права"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП ННІНО 13.01.01-01-2017
		Стор. 18 із 26	

73. Поняття, основні ознаки і структура системи права.
74. Предмет і метод правового регулювання системи права.
75. Загальна характеристика основних галузей права України.
76. Поняття та загальна характеристика системи законодавства, її співвідношення із системою права.
77. Поняття і форми систематизації норм права.
78. Поняття та основні ознаки правовідносин. Зміст та їх структура.
79. Поняття та класифікація правовідносин за критеріями.
80. Поняття та зміст правосуб'єктності. Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб.
81. Юридичний факт: поняття, види. Фактичний склад.
82. Поняття і суть реалізації права.
83. Сутність правозастосування, його особливості. Правозастосування, як особлива форма реалізації права.
84. Акти застосування норм права, їх класифікація.
85. Випадки, коли виникає необхідність в застосуванні норм права.
86. Прогалини у праві: поняття, та способи їх усунення і подолання.
87. Юридичні колізії та способи їх вирішення.
88. Тлумачення норм права: поняття, види, способи.
89. Поняття і ознаки правової поведінки.
90. Поняття та основні види правомірної поведінки.
91. Правопорушення: поняття та причини їх виникнення.
92. Правопорушення: поняття, склад та їх види.
93. Юридична відповідальність: поняття та принципи.
94. Юридична відповідальність: функції та цілі.
95. Види юридичної відповідальності та їх характеристика.
96. Поняття, зміст та принципи законності.
97. Поняття, гарантії та вимоги дотримання законності.
98. Правопорядок: поняття, ознаки, принципи.
99. Правопорядок: функції та його структура.
100. Поняття, зміст та види правової свідомості.
101. Правова культура: поняття, функції, види та елементи змісту.
102. Правова культура суспільства, особи та юриста.
103. Правовий нігілізм та шляхи його подолання.
104. Правові системи сучасності: поняття, ознаки та види.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія права (з схемами, кросвордами, тестами): Підручник. – К. Кондор, 2002. – 353 с.
2. Любашиц В.Я., Мордовцев А.Ю., Тимошенко И.В. Теория государства и права: Учеб. Пособие. – Ростов-на-Дону: МАРТ, 2002. – 512 с.
3. Опорні конспекти з проблем теорії держави і права. / Під ред. М.В.Кравчука. Тернопіль, 2002. – 387 с.
4. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник – 7-те видання. – К.: Юринком Інтер, 2016. – 524 с.
5. Теорія держави і права. Навч. посібник / Упоряд Л.М. Шестопалова. – К. Президент, 2006. - 197 с.

6. Загальна теорія держави і права. Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М.В. Цвік, О.В. Петришин., Л. В. Авраменко та ін.. Харків: Право, 2011. – 584 с.

7. Вступ до теорії правових систем / За заг.ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко: Монографія. – К.: Видавництво «Юридична думка», 2006. – 432 с.

8. Теорія держави і права. Посібник для підготовки до іспитів / С.М. Тимченко, Р.А. Калюжний, Н.М. Пархоменко, С.М. Логуша. 3-е вид. К.: вид. Паливода А.В. 2007. – 176 с.

9. Теорія держави і права. Навч. посібник. Київ. Правнича єдність Всеукраїнська Асоціація видавців 2008. – 270 с.

10. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник: відпов ред. Зайчук О.В., наук.ред. Оніщенко Н.М. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 657 с.

Додаткові

11. Конституція України. Науково-практичний коментар. К. – 1996 р.

12. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р.

13. Акт проголошення незалежності України від 24.08.1991 р.

14. Загальна декларація прав людини ООН 1948 р. // Міжнародні договори України декларації, документи. – К., 1992.

15. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1996 р. // Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992.

16. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1996 р. // Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992.

17. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. – Відомості Верховної Ради, 1997. – № 24.

18. Кельман М. С., Мурашин О. Г., Хома Н. М. Загальна теорія держави і права: Підручник. – 3 –тє видання, стереотипне. – Львів: «Новий Світ», 2009 – 584 с.

19. Бабаев В.К. Теория государства и права: в схемах и определениях. – М., 2000.

20. Головистикова А.Н., Дмитриев Ю.А. Теория государства и права.– М.:, 2005.

21. В. М. Кириченко, О. М. Куракін Теорія держави і права: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 264 с.

22. Давид Р. Основные правовые системы современности. – М., 1996.

23. Енгибарян Р.В., Красков Ю.К. Теория государства и права. – М., 1999.

24. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. Пер. з рос. – Харків: Консум, 2009. – 656 с.

25. Коваленко А.И. Краткий словарь-справочник по теории государства и права. М., 1994.

26. Комаров С.А., Малько А.В. Теория государства и права. – М., 2001.

27. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. / Пер. з рос. – Харків: Консум, 2006. – 656 с.

28. Лазарев В.В. Пробелы в праве и пути их устранения. – М., 1974.

29. Любашиц В.Я. Теория государства и права. Ростов на Дону. – 2002.

30. Малько А.В. Теория государства и права в вопросах и ответах.: Учебно-методическое пособие. – М., Юрист, 2006.

31. Мухаев Р.Т. Теория государства и права // Хрестоматия. – М., 2000.

32. Мухаев Р.Т. Теория государства и права: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности “Юриспруденция”, – М.: Юнити-Данс, 2005.

33. Нерсесянц В.С. Общая теория государства и права. – М., 2000.

34. Нерсесянц В.С. Теория права и государства. – М., 2000.

35. Общая теория государства и права / Под ред. В.В. Лазарева. – М., 1994.
36. Общая теория права и государства: Учебн. / под ред. В.В. Лазарева. – М., Юристь, 2003.
37. Опорні конспекти з проблем теорії держави і права. / Під ред. М.В.Кравчука. Тернопіль, 2002.
38. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права і держави. – К., 2001.
39. Решетников С.М. Правовые системы стран мира : Справочник. – М., 1993.
40. Теорія держави і права. Навч. посібник / Упоряд. Л.М. Шестопалова.- К. Президент, 2006.

4.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
2.	Методичні рекомендації до практичних занять	1.1- 1.4, 1.5-1.8, 2.1-2.3	10 прим. та електронна версія
3.	Методичні вказівки з виконання курсової роботи	2.1-2.3	3 прим. та електронна версія

5. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

5.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 5.1, 5.2.

Згідно з робочим навчальним планом основна кількість годин відводиться на самостійну роботу. Тому значну кількість балів студент одержує за виконання залікового (модульного) завдання.

Таблица 5.1

Оцінювання окремих видів навчальної роботи студента

1 – 2 семестри		
Модуль № 1		
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Мах кількість балів
Відповідь і доповнення на практичному занятті (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	10 (5б. x 2)	
Виконання завдань експрес-контролю	10	
Ведення робочого зошита (конспект з підготовки до практичних занять)	10	
Виконання та захист контрольної роботи	10	
Усього за модулем № 1		
Семестровий екзамен		60
Усього за 1-2 семестри		100

3 семестр		
Модуль № 2		
<i>Вид навчальної роботи</i>	<i>Мах кількість балів</i>	<i>Мах кількість балів</i>
Відповідь і доповнення на практичному занятті	5 (сумарна)	
Виконання завдань експрес-контролю,	8	
Складання глосарію основних понять навчальної дисципліни	15	
Виконання та захист контрольної роботи	12	
Усього за модулем № 2		40
Диференційований залік		60
Усього за 3 семестр		100
Модуль № 3		
Виконання курсової роботи		60
Захист курсової роботи		40
Виконання та захист курсової роботи		100

5.2. Виконаний вид навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою відповідно до табл. 5.2

Таблиця 5.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Відповідь і доповнення на практичному занятті (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	Виконання завдань експрес-контролю. контрольної роботи.	Складання глосарію основних понять навчальної дисципліни	Виконання та захист контрольної роботи	
5	8	13 14	11-12	Відмінно
4	6-7	11- 12	9-10	Добре
3	5	9-10	7-8	Задовільно
менше 3	менше 5	менше 9	Менше 7	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Теорія держави і права"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП ННІНО 13.01.01-01-2017
		Стор. 22 із 26	

5.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку в балах, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 5.3.).

Таблиця 5.3

Відповідність поточних/підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
36 -40	Відмінно
30-35	Добре
24-29	Задовільно
менше 24	Незадовільно

5.4. Якщо студент отримав позитивну (за національною шкалою) поточну модульну рейтингову оцінку за виконання всіх видів навчальної роботи, то його підсумкова семестрова рейтингова оцінка визначається як сума поточної модульної рейтингової оцінки та екзаменаційної/залікової рейтингової оцінки (табл. 5.4).

5.4.1. Студент допускається до екзаменаційного/залікового (модульного) завдання з дисципліни у 2 та 3 семестрі, якщо він набрав не менше 24 балів (табл. 5.3).

5.4.2. Екзаменаційне/залікове (модульне) завдання виконується у письмовій формі протягом двох навчальних годин в присутності членів комісії кафедри.

Залікове (модульне)/екзаменаційне завдання виконується в письмовій формі і зараховується студенту, якщо він отримав за нього позитивну оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до табл. 5.4.

	Система менеджменту якості. Робоча навчальна програма навчальної дисципліни "Теорія держави і права"	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП ННІНО 13.01.01-01-2017
		Стор. 23 із 26	

Таблиця 5.4

Відповідність екзаменаційної/залікової
рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
54 – 60	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
49 – 53	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
45 – 48		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
40 – 44	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
36 – 39		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
1 – 35	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)

5.5. Перескладання позитивної підсумкової семестрової рейтингової оцінки з метою її підвищення не дозволяється.

5.6. У випадку відсутності у студента позитивних рейтингових оцінок (за виконання окремих видів навчальної роботи, поточної/підсумкової або екзаменаційної/залікової), він вважається таким, що має академічну заборгованість.

5.7. При складанні академічної заборгованості студент повинен виконати усі завдання, які необхідні для отримання позитивної поточної/підсумкової модульної рейтингової оцінки, а також виконати екзаменаційне/залікове завдання

При повторному проходженні екзаменаційного/залікового (модульного) завдання максимальна величина екзаменаційної/залікової рейтингової оцінки, яку може отримати студент, дорівнює оцінці «Добре» за національною шкалою та певній кількості балів. Яку визначає викладач відповідно до табл. 5.4.

5.8. У випадку відсутності студента на семестровому екзамені з будь-яких причин проти його прізвища у колонці «Екзаменаційна (залікова) рейтингова оцінка» заліково-екзаменаційної відомості робиться запис «Не з'явився» або «Не допущений», а у колонці «Підсумкова семестрова рейтингова оцінка» – «Не атестований».

5.9. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до індивідуального навчального плану студента **Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

Таблиця 5.5

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	<u>Незадовільно</u> (з обов'язковим повторним курсом)

5.11. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом декількох семестрів, визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах (2, 3 семестри) з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

